

ТЕЛЕФОНІ: Редактор—394
(вкл.) Секретарі: «Кооп. життя»
—14-73. Миславий, внутрішній
експон. відд.—46—41. «Бес-
світ»—33-29. Зав. В-ва—34-76
Копіює—18-20. Експонат—
33-29. Рухоміска не повер-
тається. Оголошення—до 3 год.
хви. Адреса Редакції: Контора
ХАРКІВ, вул. К. Лібкехт, 11

ВІСТІ

ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ЦЕНТРАЛЬНОГО РАД РОБІТНИЧИХ, СЕЛЯНСЬКИХ ТА
ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ЧЕРВОНОАРМІЙСЬКИХ ДЕПУТАТІВ

ЕКСПЕД. «ВІСТІ» ХАРКІВ
1918
Ромни
вул. Лібкехт, ч. 1
Ромкомбінатові 1 х-39

ПЕРЕДПЛАТНИК
на 12 міс.—18
12 крб. 30 коп.—вкл.
12 міс.—12 крб. — вкл.
1 крб. — За кордоном — вкл.
(U.S.A.)—ОПОВІСТКИ, укл.
виправ. після тексту—1 крб.
в тексті: перекладом—2 крб.
За корд.—1 долар
Ціна окремого номера—5 коп.

Рік видання 8-й
№ 85 (2578)

СЬОГОДНІ

II Всеукраїнська партконференція. Доклад тов. Косіора. «Боротьба за генеральну лінію партії і завдання соціалістичного будівництва» — Боротьба міжкласової пролетарської за право створити міжнародне союзу. — Нименське питання: про таємничий вивід в Барановичах. — Задача делегатів українських промисловців. — Рухоміска унітарних професій в Румунії. — Сталин передова. Не тільки знаєш, а й порадити. — Ш. Бірюков. Не задоволені урядом.

СУБОТА

13 квітня 12 (1929) р.

Не тільки виконати, а й перевищити

Найважливішим свідченням і реальним втіленням вірою людського плану соціалістичного будівництва і разом — діяльним творчим актом, що спонукає нас жити, є підтримка плану розвитку народного господарства, побудованого на вказівки дирекції XV Всесоюзного і X Всеукраїнського з'їзду партії, що розташував його перебіг в житті, та забезпечення темпів його виконання ставили, одні з основних питань 2-ї Всеукраїнської партконференції.

Уже останній рік роботи, що проминув після XV з'їзду партії, дає нам і помітний зріст абсолютних цифр продукції і загальної піднесення зросту соціалістичного сектора господарства, порівняючи з попереднім підбудишим періодом; до початку бланкового господарського року ми мали в галузі промисловості перевищення на 17,9 проц., порівнюючи з 1913 роком. І в галузі сільськогосподарства — порівнюючи з тією ж «допоміжною базою» — на 2 з половиною проц., і головне — ми мали достатній, порівнюючи з попереднім періодом зріст експортів і охоплення товариства. Усередненою (пересередною і поєднаною системою) в експорті торгівлі до 98,3 проц., і в роздрібній до 64,1 проц. з постійною тенденцією покращення цього охоплення.

І нові перспективи вперед маємо ми всі по повільно господарського року.

Ліній розвитку соціалістичного сектора нашого будівництва і що до майбутніх продукцій, і що до широтних ваг, і до інтенсивності зросту, і до окремих галузей.

І це вже перевищувало б'є по тих пайках і бонусах, що намагалися довести повільність зросту плану і невідповідність його.

Коли порівняти з тим, що ми повинні були виконати згідно з планом на цей рік, ми зробили не все: ми маємо певне, несприятелічне за наслідками і внутрішньої урівноваженості плану, — недовиконання в галузі охоплення товариства продукції, що галузь повинна в цій галузі планово перевищувати. Але з усією ж очевидністю стоїть перед нами і причина цього недовиконання: це загально, далеко не повне виконання тих сил і раціональних організацій роботи, яких ми повинні досягти за планом, — це переважно недостатність трудової дисципліни, спотворення релігійних сват, безглуздої халатності, розсіяності і нерозуміння уваги до тих явищ з боку професійних організацій і технічної адміністрації. Не — причинами, що їх усувати і домогтися повного планового досягнення наших сил і можливостей залежить від нас самих — від робітничої маси і культурно-національної та організаційної роботи керівників організації.

Інші причини трудової роботи легко усунути, і їх буде усунуто. — це можна сказати з певністю, оскільки робітничий клас по характеру, як клас-генерал, життєво налаштований на виконання плану.

По саме мусять зауважити, що до наших тих самих, загальних сил і сил робітничого класу культурних галузей як, наприклад, перевищення безробітності, пайків у статистиках, у організації роботи та в відповідності за роботу, обов'язковими зобов'язаностями і безліччю («я вже мовлю») до ходу і перспективі кожного галузь промислу, що в цьому бері величезна роль, та інших багато раз підвищених певних чинників, що в кінці мають величезну роль, ахування і непродуктивне зусилля між пайками часу та енергії.

Важливою же була і повинна бути наша потреба для продуктивного використання потреби енергії в достатній мірі.

Хіт розумово-творчого процесу, що раз, з певною мірою фактично, порівнюється, що будівництво і в певній мірі реальний, і не додержувати його, як до інших підлеглих.

Друга Всеукраїнська Конференція КП(б)У Боротьба за генеральну лінію партії і завдання соціалістичного будівництва Доклад тов. С. В. Косіора

I. Про кризу капіталізму і міжнародне становище Радянського Союзу

Товариші, у своєму докладі я змушений обмежитися вузькими питаннями, що характеризують основну лінію партії, основну лінію ЦК та ті найважливіші завдання, наголошуючи на них тепер думка партії.

Почну з міжнародного становища. VI Конгрес Комінтерну подав вчорашню оцінку міжнародного становища. Ця оцінка цілком і повністю правдива і сьогоднішній день ми виходимо.

Так останній третій період розвитку повільних класів характеризується тепер стабілізацією капіталізму, якому посприяло до загально не тільки відносна переодичний рівень свого господарства, але і по окремих країнах перебіг його. Ми бачимо величезний розвиток техніки по капіталістичних країнах, ми переживаємо період пілого ряду нових відкриттів по буржуазних країнах, що мають величезну вагу для техніки і промисловості взагалі.

Але не деяке піднесення капіталізму, як констатує VI Конгрес Комінтерну, жодного міром на усю, а навпаки, загострення суперечностей серед капіталістичної системи і посилення кризи капіталізму. Цілком і повністю залишається в силі наша твердження про кризу капіталізму, про те, що він вступив в останню смугу свого існування.

Стабілізація дуже несприятлива, дуже гнила, несприятлива. Чим це пояснюється? Це пояснюється тим, що не адекватно на розвиток капіталістичної техніки, на піднесення господарства по головних країнах капіталізму, суперечностей серед капіталістичної системи не тільки не зникли, але і збільшилися тим-раз з більшою силою. Що на більшій термін капіталізм відновлює своє існування, що активніше він використовує останні можливості для свого розвитку, то більшою мірою він загострює ті суперечності, які неминуемо приведуть його до загибелі.

Найголовніші суперечності в розвитку капіталізму визначив VI Конгрес Комінтерну. Ці суперечності такі:

Насамперед, існування нашого Радянського Союзу, союзу головних класового ворога, антипода капіталістичного союзу. З того часу, як на 1/6 частини земної кулі виникла і дедалі більше зміцнюється держава пролетарської диктатури, було вже невтрально, наперед питання про долю капіталізму. Пролетарська диктатура, що зміцнилася на 1/6 частини світу, — це така суперечність, якої капіталізм усунути не зможе. Капіталізм може відновити свою техніку, може за допомогою раціоналізаторських заходів і нових винаходів досягнути

ти тимчасових успіхів в галузі економіки, але самий факт існування пролетарської влади, факт існування Радянського Союзу, де інтенсивним темпом відбувається будівництво соціалізму, означає дедалі більшу організацію сил, які його повільно і поховують.

Крім того, на ґрунті успіхів капіталістичної стабілізації загострюється і ростуть внутрішні суперечності й труднощі

самого капіталізму. Через десять років по закінченні імперіалістичної війни, не адекватно на бачили воєнних договорів, ми свідки дедалі більшого загострення напруження між капіталістичними країнами. Коли кілька років тому ці класи виступали не по собі, а за собою, то тепер суперечності і класова боротьба в більшій мірі перетворюється на боротьбу. Про це свідчать усі членські факти, що їх ми вже спостерігаємо на очах. Все це з певною очевидністю свідчить про кризу капіталістичної системи.

Врештот, товариші, третій момент. — це кожен, що на ній держиться капіталізм, як експлуатує і лези для нього деякою мірою основне джерело існування. Кожен діяльний клас виступає на шляху розвитку революційного руху. Сотні мільйонів против-

ленних мас класів чим-раз активніше повстають на боротьбу проти капіталістичного ярма. Поряд з тим патисом капіталізм устоїти не може.

Отже, не адекватно на останній добробут капіталізму, тепер серед всієї капіталістичної системи діють в негативному напрямку такі суперечності, які неминуемо приведуть капіталізм до загибелі. Тимто для нас, для комуністичних партій, для Комінтерна абсолютна наша лінія на міжнародну революцію. Ми бачимо, що ця революція неспіває, і переживає, що вона настане в найближчому майбутньому. Зробити все можливе для того, щоб наблизити термін цієї революції, забезпечити її перемогу, — ось таке завдання комуністичних партій.

Якщо вважати окремі факти, що спостерігаються розвитку капіталізму, то ми бачимо, що стабілізація процесів діють поруч загострення внутрішнього становища по всіх капіталістичних країнах. Визнаємо ж, що в Америку — найбільшу країну імперіалізму, в Америці, в так званій розквіт розвитку капіталізму внутрішній реорганізації й розвитку промисловості діють поруч вельми-важких загострень, поруч зростає безробіття.

Досить вважати, що в Америці нараховується козо 4 мільйони безробітних. Таку ж саму картину ми маємо по всіх країнах Європи, особливо в Німеччині й Англії. Не адекватно на свої успіхи, капіталізм по цих найважливіших країнах не може розв'язати тих суперечностей, що в нього склалася і ніколи йому вже не повернеться до того добробуту, який був перед революційною кризою, коли революційні сили діяли, зривали поспіль, коли усеє світ не вступив ще в добу міжнародної революції.

Після Жовтневої революції питання поставлено рубя, класова боротьба дедалі більше загострюється не на життя, а на смерть. І цього стабілізаційного періоду ми маємо і безперечно матимемо далі загострення класової боротьби, дальше революціонізація робітничих мас, бо економічне становище робітничого класу по капіталістичних країнах не поліпшується, а гіршає. Наступи капіталізму не може не викликати посилення відкриття і зростає революційної самостійності серед робітничих мас. Численні страйки протягом останнього періоду після VI Конгресу Комінтерну з усією повнотою свідчать, наскільки несприятливо твердження соціал-демократів, реформістів і буржуазних комуністів з правого табору, що капіталізм вступив в смугу свого змирення і сталого існування. Протягом останніх місяців відбулися такі величезні страйки, як англійський, як страйки товстийників і гірників у Франції, селянський рух, зв'язаний з докладом у Рурі, до якого були втягнені більш, як 200 тис. робітничих металістів. Всі ці страйки, що мали значення колосального політичного виступу, не тільки не говорять про задоволення, а, навпаки, зайняли раз підтверджують, що капіталістичний світ іде шляхом дальшого загострення суперечностей, іде до свого неминуемого вибуху.

Революційний рух на Сході, у колишніх країнах так само не спухає, а розвивається. Оскільки ніде не стільки за пайками в Китаї, той бачити, що ніколи в історії національного об'єднання в Китаї не сталося, жодних нових повстань китайської буржуазії не подалося замовчати навіть для себе, не вказувати на про становлення робітничих мас і селянства. Не випадково на деякі дивні зміни, у Китаї як і раніше, господарство чужоземна буржуазія.

Уряд Чан Кай-ші одержав став на сторону чужоземної буржуазії, прокладає чужоземному, зокрема, американському, капіталістичному. Жодна з питань, що їх поставила китайська революція, рух китайських робітничих і селянських мас не розв'язана ні скільки бодай задоволено, або навіть хоча б частково. Становлення робітничого класу і селянства величезно гальмує. Цілком зрозуміло, що вся політика і економіка об'єднана, а також досвід революційної боротьби не можуть не впливати робітничий клас і селянство Китаю до

Друга Всеукраїнська Конференція КП(б)У

Доклад тов. С. В. Косіора

розхлябаність і т. інш. Але не єдині біди. Головна, треба підняти свідо-
мості робітничої класу, організувати на-
вколишню виробничу основу кадрів робітників.

Другий питання є самі організації пра-
ці. Не відокрепити від роботи наших госпо-
дарств, завантажувати наших інженерно-тех-
нічних персоналу. І тут так само не зовсім
гарна організація праці над тим, як
доброрегулювати працю, виробничу,
архівну, то дуже мало. Робота провідни-
ка, особливо, не так, як треба було б її про-
вадити, щоб виконати ці основні завдання
— зменшити собівартість на 7%, і підняти
продуктивність праці на 17%.

Як ми працюємо, товариші, і як поставле-
но виробництво на наших підприємствах?
Мені здається, найбільше характеризує
стан справ наші катастрофи у Горішній
на шахті «Марія». І, товариші, не га-
даю, щоб катастрофа «Марія» була якийсь ви-
падок в ряді інших наших шахт, в ряді на-
ших підприємств. А то, товариші, що ми ма-
ємо внаслідок розхлябаності причини ка-
тастрофи на шахті «Марія», це є щось ціл-
ком виняткове, це має просто не тільки
історія катастрофи викриває такі прояви в
нашій роботі, в стані трудової дисциплі-
ни, що їх терміти більше не можна. Навіть
там, де мово йде про життя робітників, ро-
боту, як викладається, виконують зовсім
недобровільно. Я не маю змоги докладно те-
пер розповідати про те, як ремонтували цей
самий салановисний шахт, та цього й не
треба, бо поше, всі знають і так із га-
сет. Скажу тільки, що все це викриває не-
довольне відношення до справ робітни-
ків, що ремонтували, техніків, що контро-
лювали, і інженерів, що приймали цей ре-
монт.

3 місце.

І господарників теж.

Косіор. І господарників теж, цілком пра-
вильно.

Я особисто гадаю, що поперше, цей ре-
монт не вперше провадили недобровільно, а
разів час і не на самій шахті «Марія». А
лі в нас є підстави вважати, що на ме-
талургійних заводах ремонт провадиться
краще. Нема жодних підстав.

Товариші, катастрофа на шахті «Марія»
викрила перед нами хибні нашої роботи з
такою очевидністю, що ми мусимо тепер,
не пославати рук, почати виправляти їх,
щоб у нас нічого подібного більше не
траплялося. Трудова дисципліна серед ін-
женерно-технічного персоналу також да-
леко не на належній висоті. Трапляються ви-
падки, коли інженери виходять на роботу
п'яні, трапляються прогули, порушення
воєнної безчестності і т. п. і т. ін. Я хотів би
звернути на роль інженерно-технічного
персоналу.

У реконструктивний період — у період пе-
ребудування наших підприємств на новий
технічний базис — питома вага інженерно-тех-
нічного персоналу має підвищитися. Проте,
у нас технічний персонал чисельно зростає
повільно, питома вага його зменшується
та на додаток — обставинами навколо техні-
чного персоналу створена не особливо до-
бра. У нас, товариші, не часто трапляються
сповідуєцької настрої, недовольство відно-
шення до спеціалістів. Я гадаю, що не мо-
же бути жодних сумнівів, що всяке голово-
матство і беззастовицею до інженера і техні-
ка треба безумовно прийняти. Не можна
в жодному разі припускати, щоб техперсо-
нал — інженери або техники — дали «хв-
стички», гасили пламяю по голові, як це
було в одній з рудоправ, дала його осуд-
ити, при цьому не пускали дитя інженерів
до ВУЗів і одночасно вимагати від них
свідомої й енергійної участі в соціалістич-
ному будівництві. Робітникам треба пояс-
нити, що він, як добрий господар, мусить
створити для спеціаліста, що сумійно пра-
цює, відповідну обстановку для праці. Нема
чого доводити, що без техперсоналу нам
обійтися ніяк не можна.

Ось над цим, незвичайно важливим
питанням нам треба ходити і негостимо
працювати, бо вони мають вирішальне зна-
чення для всього нашого руху вперед. Тре-
ба тут добитися гострого переделу. Голо-
вне — більшої відповідальності за працю
кожного, починаючи від господарника, ін-
женера, техника і кінчаючи робітником, бо
за тієї недобровільності, що існує по ба-
гатою мірях, нам дуже трудно буде руха-
тися вперед шляхом індустріалізації і ре-
конструкції, шляхом здійснення накресле-
ного п'ятирічного плану розвитку всього
нашого народного господарства.

Товариші, для нас, що мають справу на
Україні з важкою промисловістю, особливо
лего, що не можна ні планувати, ні буду-
вати заводи, ні ремонтувати, накреслюючи
план тільки на один рік. Щоб правильно
розв'язати, наприклад, металургію, вугіль-
не господарство потрібно мати, принаймні,
хоча б п'ятирічний план. Без цього план не
можна працювати, бо те, що ти тут ви-
ришує сьогодні, має наслідок тільки через
23 роки. Цей п'ятирічний план хоча й з

долгим заміщенням, бо труднощі зі скла-
данням такого плану залаявний, — ми вже
маємо. Два роки тому ми спробували скла-
сти чатері п'ятирічного плану, і що ж
вийшло? Коли тепер дивимся на за-
черк цього п'ятирічного плану, то просто
не віримо, що ми його складали, — так
копально, так нічим ми тоді розкозуювали
і визначали перспективи розвитку. І певно,
що в цьому п'ятирічному плані буде ба-
гато прогрізів, що стануть всім лише через
кілька років. Тоді ж і ЦК нашої партії, і
навіть Політбюро цього п'ятирічного плану, що
не обговорювали, не заперечували.
Після цього ми маємо тільки право державної
планової комісії. Цю правду треба обгово-
рювати і її опрацьовувати у відповідних
радянських органах. Але, товариші, з того,
що ми знаємо, для нас цілком ясно, що
накреслюючи перспективу на найближчий
п'ятирічний період надзвичайно веде-
теми.

Що ми гадаємо зробити на кінець п'яти-
річчя? Капітальні вклади в основні фонди
намічається протитом п'ятиріччя в сумі до
60 мільярдів карб. Коли вийти винесу цієї
промподукції, то ми гадаємо збільшити у
21%, рави проти того, що ми маємо тепер,
продукцію важкої промисловості гадаємо
збільшити більш, як утричі, продукцію лег-
кої промисловості приблизно удвоє. Одно-
часно ми ставимо перед собою озміне
завдання — зменшити собівартість продукції
на 30-35%, зменшити відсоток цін при-
близно на 25%. За десятими підрахунами
в 1929 році зарплата перемислу передпо-
ну на 35%. На кінець же п'ятиріччя ми
повинні будемо збільшити реальну зарплату
те на 55-65%.

Ми маємо хіба по лінії нашого житлово-
го будівництва. В цьому напрямі ми по-
раваємо ще дуже мало проєсуючись вперед.
П'ятиріччя намечалося дая збільшення тем-
пу житлобудівництва, збільшення розміру
житлової площі. Протягом цієї п'ятиріччя ми
мусимо остаточно здійснити перехід проми-
словості на 7-ми год. робітничий день.

Говорять про п'ятиріччя, треба сказати
кілька слів про такі надзвичайно великі
наші підприємства, як Дніпропетровськ, як

збудовані навколо Дніпропетровська цілого
ряду нових виробництв, де працюватимуть
лише 7000 робітників. На кінець п'яти-
річчя намечалося закінчити Семіріченське
завдання, збудувати кілька величезних
металургійних заводів з випуском на кі-
нець п'ятиріччя цими новими заводами на-
много, як 1,5 млн. тон металу того.

Виконуючи п'ятирічний план, ми по-
раваємося на труднощі, усунення яких,
як і вже говорив, зв'язані з піднесенням
трудової дисципліни, правильною орга-
нізацією праці, а це й собі зв'язані з підне-
сенням культурного рівня робітничої класу,
особливо тієї частини, що недалеко на-
лася в нашу промисловість. Протягом цієї
п'ятиріччя ми мусимо поставити перед со-
бою, як одне з завдань «капітального бу-
дівництва» — підняти культурний рівень
всього, що рухатиметься вперед за теперішнього
культурного рівня не можна. Це гадаємо,
невідповідність, «вожнів» — треба зліку-
вати. Уже тепер часто-густо ті нові меха-
нізми, що ми ставимо на наших підприєм-
ствах, обслуговуються недобровільно, зовні-
шню до них некультурно ставляться. Ми
мусимо підняти свідомість, рівень куль-
турності того робітника, що має працювати
на новій машині, до без цього нічого
не буде. Нам треба буде більше, ніж до-
тепер працювати над утворенням нових
кадрів. Інженери нам бракує, а надолі ба-
лих ми не проєсуюємо. Безгосподарський темп
розвитку амутує нас швидко працювати в
справі організації нових кадрів. Щодо пи-
тання про товарний вміст, то, очевидно,
що першими роками здійснення п'ятиріччя
ми змусимо говорити тільки про його по-
слаблення. Трудно сказати, як далі розви-
ватиметься попит, бо план — один, а життя
дієвість — це є щось зовсім інше. Нам те-
пер бракує металу, і цей брак ми мусимо
злікувати. Кеселью з експортом, який ми
мусимо налагодити, коли справді хочемо
здійснити програму індустріалізації нашої
країни. У нас буде слабка місце — вугілля.
І над цим ми теж повинні будемо працю-
вати.

III. Питання соціалістичної реконструкції сільського господарства

Товариші, головне, що нас особливо б'є
тепер, — це хліб та сільсько-господарська сф-
ера. Сільське господарство є одне з
найголовніших питань в усьому п'яти-
річчя. З хлібом у нас, м'яко
висловлюючись, нездоволю. Ми тепер трохи
послабили гостроту цього питання, запро-
вадити нормальний відпуск хліба, але з
усім тим становище з хлібом дуже напру-
жене. Чому у нас створюється таке ста-
новиння з хлібом? Очевидно, що сільське
господарство відстає, що сільське госпо-
дарство не встигає давати стільки про-
дукції свого виробництва, скільки нам по-
трібно в умовах зростання промисловості,
зростання міст, де далі більшого спожива-
ння самого сільства. Щоб уявити собі
якщо, як стоїть справа в цій справі, я
наведу такі цифри, що стосуються всього
Союзу: за останні 3 роки промисловість
збільшила випуск продукції на 50%, а
сільське господарство — на 7%.

У нас тільки технічні культури порівня-
но швидко зростають, вони зростають у пісто-
ро рази проти передпошного рівня, а все
інше, зокрема худоба, за останні роки да-
ло плюс 6,6%, 4,8%, та 1%. Що особливо
важливе, так це те, що забарний темп іде,
по вважати на безупинну поліпшення
кості роботи, поліпшення обробки землі,
збільшення засівів чистотроїним насінням,
за тимчасового застосування агроно-
мічних заходів і т. інш., але з усім тим в
сільському господарстві ми маємо забарний
темпи. Товариші, щоб дивно правильно
накреслити собі шлях виправлення цієї
хиби, треба зрозуміти причину, чому забар-
ються темпи. Аля, природно, що коли ми
з вами розмолюємо, неправильно по-
ложимо причини, то неправильно й лікува-
тимемо хвороби. Як ви знаєте, праві ухили-
ники говорять про деградацію, говорять,
що вся справа в нашій неправильній полі-
тиці, що ми косять, не доносимо розвиваємо
сил індивідуального сільського госпо-
дарства, не даємо йому простору, зв'язує-
мо цим розвиткові. Ми відповідаємо пра-
вими ухилинками, що вони неправильно ана-
люють стан сільського господарства, га
що той шлях, який вони накреслюють, не
тільки не дасть жодного порятунку, а
навіть ще дуже загострить становище,
розв'яже сили гнітального господарства і
послабить пролетарську диктатуру.

В чому ж справа? Чому сільське гос-
подарство відстає від темпу розвитку про-
мисловості?

Наша індустрія через те зростає швидко,
що вона сконцентрована, перебуває у нас
в руках, не вакує вливає стихій — брак соши,
дошу тощо, метеорологічній причини. Ін-
дустрія підлягає зашуму управлінню не

погане. Природно, що тут нам керувати
легше й ми маємо великі результати. Не те
відбувається в сільському господарстві.
Чи можемо ми в галузі сільського госпо-
дарства з його широким рівнем, за такої
його побудови, що є мільйон дрібних і шо-
найдрібніших розпорощених індивідуаль-
них господарств, добитися таких темпів,
яких ми досягли у промисловості. Варто
тільки поставити такі питання, як для
кожного стані зрозуміло, що це неможливо.
Ми поділили на те, що розпорощені інди-
видуальні сільські господарства в своєму
розвитку мають обмежені рамки. З усією
нашою державною допомогою ці госпо-
дарства даватимуть темп підвищення да-
леко менший, ніж промисловість і, безперечно,
недостатній. Звідси на всю свою широчину
поставляю питання про соціалістичну ре-
конструкцію сільського господарства.

Сільське господарство можна підняти
двома шляхами — один — дати на селі повну
волю розвитку великому гнітальному ка-
піталістичному господарству, яке, безпе-
режно, розвиватиметься далеко швидше, ніж
індивідуальне більничко-середнє гос-
подарство, бо у гнітальне більше засобів. Але
це не наш шлях. Наш шлях інший — це
шлях створення великого усунуленого гос-
подарства — радгоспів, колективів. Якщо
праві ухилиники пропонують нам дати
повну волю індивідуальному сільському
господарству, то в чому тут річ? Зовсім
не в тому, що ми з вами такі диваки й не
сміємо, що треба дати змогу більничкому
й середнєму господарству досягти
максимально швидкого розвитку свого
господарства. Праві ухилиники мають на
увазі, насамперед, дати свободу розвитку
великим гнітальним і аможним госпо-
дарствам. В цьому фактично зміст їхніх про-
позицій. Нам говорять: розв'яжіть, скасу-
йте перепони, дайте змогу гнітальним
розвиватися й ми матимемо хліб. Я гадаю,
товариші, що мені тут на конференції не-
варто доводити, куди нас веде і куди може
завести на шлях, коли б ми її ухвалили.

Гнітальне — найбільший ворог соціалі-
стичного будівництва, огля, збільшення за-
лежності нашої промисловості від гні-
тального господарства веде по шляху
реставрації старих капіталістичних вза-
моз, збільшує силу капіталізму. Ніякого
соціалізму на розвитку гнітального гос-
подарства збудувати не можна. Ще XV-й
з'їзд нашої партії з особливою гостротою
поставив питання про соціалістичну ре-
конструкцію сільського господарства, се-
бо про таке перебудування його, що дає б
сільському господарству змогу з усією
застосовувати всі найновіші технічні до-
сягнення й давати таку кількість хліба та
сировини, яка нам потрібна. Тільки в цю-
му наші спільні.

Не може бути й мови про те, що ми про-
ти розвитку індивідуального сільського
господарства. Ми не такі диваки, щоб не
розуміти, що на найближчі 5 і навіть де-
сять років питома вага сільського інди-
видуального господарства буде ще дуже
велика. Ми повинні використати весь усе-
засоби для того, щоб добитися, щоб інди-
видуальні господарства збільшили за-
паси площі й плановані врожайності.
Але не в цьому порятунку, а в тому, щоб
рік-у-рік давати більше розвиває на селі
усунулені соціалістичний сектор, як
основа перебудування всього сільського
господарства.

Ми повинні змаксимально кількість засо-
бі у формі машин і грошей, кинути на те,
щоб стимулювати, заохочувати саме ро-
звиток колективізації, радгоспів, розвиток
великого усунуленого хліборобства. Це
не значить, що ми зрікаємося допомагати
індивідуальному господарству. Усім ми
допомагатимемо, й індивідуальним бі-
личко-середнєму господарствам. Але
головну ланку повинно зберігати на усуну-
леній загальній сільсько-колективній.
Це було б з нашого боку величезна дура-
ція. Але ми мусимо прикласти всіх сил,
уявляючи свій матеріальний і моральний
вклад для того, щоб переконати селянина
у перевазі великого усунуленого госпо-
дарства. Цілком зрозуміло, що є тільки
один шлях порятунку теперішньої біди,
наймити й і середняки від англійців, від
гнітальської коринги та експлоатації — це
шлях усунуленого великого господарства.
Другий шлях — шлях капіталістичного
розвитку, шлях великого розвитку гніталь-
ного господарства він веде до збудова-
ння величезних верств біличко-середнє-
ного сільства. Тим то ми тепер з цілком
повною певністю даємо першим шляхом, не
зважаючи на вигук правих ухилиників,
які хочуть стати на цього шляху ви-
пини. Але цього й не поспішати робити.
Партія ніколи не ступить на шлях, що
його показує праві ухилиники.

В галузі сільського господарства перед
нами стоїть гострі питання про піднесе-
ння врожайності. Будуючи колективний сек-
тор, ми повинні хоч б там що, підняти
врожайність і в індивідуальному госпо-
дарстві. Поставляємо нами завдання — під-
няти протягом цього п'ятиріччя врожай-
ність на 35% — цілком здійсненне.

Про те, як досягти цього, досить до-
кладно сказано в декреті ЦК, що його
ухвалило в грудні 1928 р. В цьому декреті
докладно перелічено всі заходи. Нам треба
тепер по загальному директиві здійснити
на практиці в кожному районі, в кожній
окрузі так, щоб вона стала збудованою
широких селянських мас. Нотує цього, наш
закон про єдиний с.-г. податок, який ста-
мує перехід до поліпшеної обробки і
в зв'язку з цим, дає ряд підказ середняків,
свідчить, що ми справді розвитку інди-
видуального сільського господарства на-
даємо величезної ваги, що ми маємо на-
мір користуватися з найменших можливостей,
щоб поліпшити наше загальне становище
і розв'язати проблему піднесення рівня
сільського господарства. Але ми говоримо,
що шлях порятунку пошукати в розвитку
великого усунуленого сільського госпо-
дарства. Це наша генеральна лінія. Нам
соціалістичний сектор на селі по більше
росте, але питома вага його поки невелика.
Досить вказати, що у нас по всьому Сою-
зу є 37 тис. колективів (за останній рік
число колективів гостро збільшилося проти
торішніх 17 тис.). У нас тільки тепер по-
чинають утворюватися великі колективи,
які мають по кілька тисяч десятин землі.
Ми подіємо колективам максимуму до-
помоги, намагатимемося притягти до них
широкі середні класи. В цьому розумінні
й велику вагу має той досвід, що його
зробив на Україні радгосп ім. Шевченка,
під керівництвом тов. Маркєвич — машин-
тракторної етатії. Правильна і раціональна
експлоатація збірних на цих етатіях ма-
шин, гострі підвищення врожайності зем-
лі, одразу відкривають перед селянином
нові перспективи, що змушують його йти
за межами індивідуального господарства,
завищати свої об'єкти. Машинно-тракторні
етатії — це величезний потяг, який ми
мусимо покласти в основу всієї нашої даль-
шої роботи. Ми повинні розвинути машино-
тракторні етатії, насамперед, по коопера-
тивній лінії.

Треба, як слід використати трактори в
колективах, по зможі, концентрувати їх і
досягти того, щоб дістати від кожного
трактора максимум, що він може дати.
Ми б зробили велику помилку, як би те-
пер, коли в нас усього по Союзу є 36 тис.
тракторів, не організували б так їхню еко-
номізацію, щоб мати максимум користі.
Найкраща метода ефективніше використати
трактор та складати машини — це органі-
зувати машинно-тракторні етатії. Ці етатії
працюють не тільки розвинути і зміцнити,
щоб ними подавати всесвітню допомогу се-
лянським й довести йому на практиці й на
досвіді переваги усунуленого господа-
рства, поступово переорієнтувати його на рей-
с раз складнішого усунуленого.

Голова правління ЧОБС: Голова правління: Соловйов, Михайло Іванович